

1765, 36
13

DISSERTATIO INAUGURALIS IURIDICA
DE

FORO HEREDIS

419

QUAM
EX DECRETO
ILLVSTRIS IURISCONSULTORVM ORDINIS
PRAESIDE

MAGNIFICO ACADEMIAE RECTORE

D. IO. CHRISTOPH. KOCH

IUR. PROF. ORD. ACAD. SYND. CONSIL. AVL. HASS.
COM. PAL. CAES. ACAD. ELECT. MOG. SCIENT.
VTIL. SODAL. ORD.

PRO

LICENTIA

SVMOS IN IVRE HONORES
RITE CAPESSENDI

AD D. XXV. IVL. C1D1DCCLXV.
IN AVDITORIO SOLEMNI

DEFENDET

AVCTOR

CAROLVS FRIDERICVS SEIFERHELD

HALA - SVEVVS.

Editio Secunda.

GISSAE,

APVD IOANNEM IACOBVM BRAVN, ACAD. TYPOGR.
C1D1DCCLXXI.

DISSERTATIO IN AUCTORITATE IURIDICA

FORO HEREDIS

AVTORIS
ET DIRECTORIS
MAGISTRI IURISCONSULTORUM ORDINIS
PRAESIDIUM
MAGNIFICI NOBILISSIMI RECTORIS
D. JO. CHRISTOPH. KOCH

IN
FORO HEREDIS
LITTELLA
SYMPOSIUM IN HONORE
MAG. IURISCONSULTI
ET RECTORIS
MAG. IURISCONSULTORUM

GAROL. WILHELM. BIERHOLD

LEIPZIG
IN
MAG. IURISCONSULTORUM
ORDINIS
PRAESIDIUM
MAGNIFICI NOBILISSIMI RECTORIS
D. JO. CHRISTOPH. KOCH

de t
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

DISSERTATIO INAUGURALIS
DE
FORO HEREDIS.

PROOEMIUM.

VVM exacto feliciter academi-
cae vitae curriculo, pro Licen-
tia summos in utroque iure ho-
nores impetrandi disputaturus,
de themate, quod elaborandum mihi sumerem sol-
lici-

A 2

licitus effem, prae omnibus quidem utilitate sua mihi sese commendabat materia iuris germanici statutarii patrii: de *communione bonorum inter coniuges Sueuo-Halenses*. Varia quoque ad materiae huius illustrationem, & enodationem pertinentia iam collegeram. At varias ob causas, & praesertim propter temporis ad comparanda ex scriniis curiae patriae subsidia necessarij penuriam, mutandum fuit consilium, themaue aliud seligendum. Arrisit mihi ergo illud, quod de *foro heredis* tractat, quodque ob frequentissimum usum, & diffonas Ictorum sententias facile se cuique commendabit. Nec decantata est materia; quantum enim ego scio, de *foro heredis*, nulla extat specialis disquisitio. Operae igitur pretium me facturum ratus sum, si speciminis inautogralis loco meas de illo proponerem meditationes.

§. I.

FORVM QUID?

FORVM, aut uti veteres etiam loquuti sunt, *forus*, vnde descendat, uti non vna est omnium sententia a); ita & in iure nostro plurimis, ut ait FE-
STVS

a) Varias etymologias videtis apud ISIDORVM in libr. *etymol.* XIV. 6. XVIII. 15. 10. GERH. VOSSIVM in *Erymolog. ling. latinae*. h. v. ILIC. VMMIVM in *Disput.* ad

STVS, modis intelligitur b). Nobis iam denotat locum, ubi ius dicitur: qui & iudicium saepe vocari solet c).

§. II.

FORVM COMPETENS GENERATIM.

ACTORIS praecipua in initio processus cura esse debet, vt *competens* iudicium eligat. Dicitur autem *forum competens*, quod in causa illa iurisdictione gaudet: & si plura adsunt fora, quae in hac causa, eademque instantia sunt *competentia*, concursus adest fororum, actorique datur electio. Sequitur actor se-

A 3

cun-

ad process. iudicarium 4. th. I. n. 1. 2. IOAN. HENR. N. D. de BERGER in *diff. de foro rerum singulari* §. I. ill. GEORG. HENRIC. AYKER, in *diff. de militis foro delinquentis* S. II. §. 10. ISIDORI etymologiam GREGORIUS IX. P. adprobavit in c. 10. de V. S. *Forus est exercendarum litium locus, a fando dictus, sive a Foroneo rege, qui primus Graecis legem dedit.* conf. IVSTVS HENN. BOEHMERVS in *Notis ad h. cap.*

*) Quos vide apud PHILIPP. VICAT in *Vocabularia iuris* utriusque sub voc. *forum*. conf. HERMANN VVLTEIVS de *iudiciis* lib. I. cap. 4. n. 140.

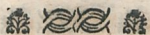
c) Forum & iudicium saepe promiscue sumi, probat l. 7. 8. C. de *postul.* l. 4. C. de *advocat. divers. iud.*

cundum regulam forum rei a). Sortitur autem quis forum, vel ex *iure communi*, vel ex *privilegio*. In illo regulariter quibus conveniri potest, & dicitur *commune*; quod, prouti vel intuitu omnium causarum, specialiter non exemptarum, vel intuitu certae tantum causae fundatum est, abit in *generale* & *speciale*. Illius species sunt forum *originis*, tam *generale* (quod tamen in Germania ignotum est b), quam *specia-*

a) Dari huius regulae exceptiones, praeter alios, *Consultiss. SALZMANNVS* in diss. sua inaugurali sub praesidio *Ill. HELLFELDII* Ienae nuper habita, latius exposuit.

b) *Catholici* tamen *Doctores Romae* adhuc *Germanos* omnesque alios, pedes *Pontificis* osculantes forum *originis* generale habere, ibidemque in prima statim instantia conveniri posse docent. Doctrina eorum haec est: Sub *Roma* non intelligunt praecise illam Italiae urbem principalem, cui *Roma* nomen est, sed locum, ubi pontifex residet, quicumque demum is sit. In hac curia romana *clerici* tam in causis *spiritualibus*, quam *profanis*: *laici* autem in *spiritualibus* tantum, conveniri possunt in prima statim instantia, modo ibidem reperiantur (quam limitationem *benignitati* sedis apostolicae tribuunt) nec causam reuocandi domum habeant. Rationes has allegant: tum, quia *Roma*, quoad clericos hodie dum sit communis patria, communi ipsorum Patre, *S. Pontifice*, ibidem existente: tum, quia curia romana haberet concurrentem cum omnibus dicasteriis ecclesiasticis iurisdictionem. c. 20. X. de for. compet. P. FRAN-

speciale, & domicili. Huius vero, scil. *fori communis specialis*, plures dantur species, e. g. *contractus, delicti, deprehensionis, arresti continentiae causarum, rei sitae, gestae administrationis.* Forum quod privilegium nicitur, dicitur *privilegiatum.* Primo vero privilegium illud, vel est *ius singulare* certo personarum generi contra ius commune concessum, quod si in iure romano, canonice expressum est, *privilegium in corpore*

FRANCISCVS SCHMIER in *Jurispr. canon. civil.* T. II. c. 3. S. 2. §. 2. P. FRANCISCVS SCHMALZGRVEBER in *Jure ecclesiastico uniuers.* lib. 2. tit. 2. n. 27. seqq. P. ADAM IOSEPH GRENECK in *Exam. iur. canon.* lib. 2. tit. 2. qu. 15. *Causas laicorum civiles* ipsi excipiunt Catholici, nec aliter possunt, ob R. I. N. §. 164. *Capit. Francisci I.* art. 14. §. 4. *Capit. Iosephi II.* art. 14. §. 4. confer. *Magnif. IO. GEORG. ESTOR* in libello de *adpellationibus ad curiam romanam.* Ienae 1751. Quidquid vero apud Pontificios sit, nos tamen *August. Confess. additi vna cum Reformatis*, qui feliciter iugum pontificis excussimus, atque ab eius imperio per pacem religiosam, & *Osnabrugensem* liberati sumus, hoc forum nullatenus agnoscimus. Quaedam occasione huius fori, de ambitione, & iniusta arrogancia Pontificis, in transitu quasi verba exciderant, STRVVIO in *Exercit. ad Pand.* 9. th. 16. & MÜLLERO ad h. l. LAVTERBACHIO etiam in *diff. de domicilio.* th. 8. quod adeo indigne tulit SCHMIE- RIVS, vt in haec impolita verba: *Nec attendi debent, quae STRVVIVS - - hac in re contra Pontificem calumniantur.* Nam bruta fulmina sunt, ac inania dicteria &c. erumpere non erubuerit.

pore iuris clausum nominare solent Doctores; vel est *privilegium in sensu speciali*, seu certae personae individuae concessum. Inde ergo diuidi potest *forum privilegiatum in generale & personale*. Secundo privilegium illud, quo forum aliquod constituitur, vel privilegiato concessum est absque respectu causarum, vel certis assignatum est causis. Inde iterum *forum privilegiatum* dispesci potest, in *generale & speciale*. *Forum privilegiatum generale*, quatenus oppositum est eiusmodi privilegiato foro gaudentes, e. g. *clerici, academici, vtuntur foro domicilii privilegiato c)*. Quemadmodum ergo in foro domicilii omnibus regulariter actionibus quis conueniri potest *d)*, ita & idem de

e) Quod principium cum duabus subiectis conclusionibus iuri saltim *romano* apprime conueniens, consentiente SCHILTERO in *Prax. iur. rom. Exercit. 13. in fin. & Exercit. 30. th. 138.* latius deductum est a MAGNIF. DN. PRAESIDE in *den rechtlichen Gedanken von der Gerichtsbarkeit der Uniuersitaeten, besonders der Uniuersitaet Giesen, in realibus. S. 6. 16.*

d) Vtrum in foro domicilii omnes actiones institui queant? anti-qua est inter Doctores controuersia, aliis illum, aliis hunc excipere volentibus casum. Consule, si tua interest, *Controuersiarum scriptores, Compendarios & Commentatores* ad tit. X. de *foro competenti*, & tit. D. de *iudiciis*, adde HVG. DONELLVM in *Comment. de Iure ciuil. l. 17. c. 17.* HERMANN VVLTEIVM in *Commentar. ad titulos C. de iurisdic.* &

de foro privilegiato generali pronunciarī meretur e).
Quemadmodum vero forum domicilii, fora commu-
nia specialia, e. g. rei sitae &c. non excludit, ergo &
idem valere debet de foro privilegiato generali f).

B

§. III.

& foro compet. p. 340. seqq. Perill. PVEENDORF in
Obs. iur. vniu. T. I. obs. 113; ARNOLD, VINNIUM in
Quaest. select. l. I. c. 18. HENR. de COCCII in diff. de
fund. in territ. & plur. locorum concurr. potest. tit. 4. §. 2. seqq.
Mea ex sententiā forum domicilii in quacunque causa funda-
tum est, nisi exemptio clare probetur, qualem ne quidem
in l. I. C. ubi de ratiociniis agnosco.

e) Ergo clerici & academici ciues etiam in *realibus* causis forum
coram consistoriis, & academiis sortiuntur, ideoque actor
e. g. in actione reali contra clericum, *electionem* fori habet,
vtrum ea instituire velit coram foro privilegiato, an coram
foro rei sitae: nisi huic alteriue consistorio, aut academiae,
statutis, lege vel obseruantia iurisdictio in *realibus* sit denegata.
Quod aliquibus in provinciis factum est, Exempla
occurrunt apud PVEENDORF in *Introd. ad Process. P. I.*
c. 3. §. 10. BOEHMER in I. E. P. T. I. lib. 2. tit. 2. §. 58.
Miror sane, ill. GEORG. LVDOV. BOEHMERVM in
Princip. iur. can. §. 278. affirmasse, quod iurisdictio eccle-
siastica in causis clericorum & personarum ecclesiasticarum
personalibus tantum, non vero in *realibus*, fundata sit. Ne-
que apud *Catholicos*, neque apud *nos*, adensum meretur
haec sententia. Exinde enim, quod in quibusdam provin-
ciis consistorii iurisdictio in *realibus* clericorum causis de-
negata sit, regula generalis exculpi nequit.

f) Quaestio: vtrum clerici in foro rei sitae *seculari* conueniri
queant

§. III.

VEL EX PROPRIA, VEL EX ALTERIVS PERSONA.

FORVM quis fortitur, vel ex *propria*, vel ex *alterius* persona. Quinam vero generatim sint illi, qui ex alterius persona forum fortiuntur, iam non attinet exponere a). Hoc interim extra omnem controuerfiam est inter eas personas, quae ex alterius

queant secundum ius canonicum? tacta est in allegatis *rechtl. Gedanken* §. 5. & in diuerfas sententias eunt iuris canonici Interpretes & Doctores catholici. vid. HENRICVS ZOESIVS in *Comment. ad Decretal.* lib. 2. tit. 2. n. 6. 24. IDEM ad *Digesta* tit. de iudiciis n. 79. P. ROBERTVS KOENIG in *Princip. iur. can.* lib. 2. tit. 2. n. 30. P. LVDOV. ENGEL in *Coll. iur. canon.* lib. 2. tit. 2. n. 40. ZEGGER. BERNARD. van ESPEN *Oper.* T. I. P. 3. tit. 1. c. 4. n. 13. feq. P. FRANCISCVS SCHMIER in *Iurispr. canon. civil.* Tom. II. c. 3. S. 2. §. 3. n. 231. feqq. P. FRANCISC. SCHMALZGRVEBER in *Iur. ecclef. vniuers.* lib. 2. tit. 2. n. 50. 79. feqq. P. ADAM IOSEPH GRENECK in *Exam. iur. canon.* lib. 2. tit. 2. n. 19. In *Germaniae* tamen, etiam catholicis, territoriiis fere vniuersaliter receptum est, vt clericus iudicis rei sitae *secularis* iurisdictionem in realibus causis agnoscere debeat.

a) Vide, si placet, VMMIVM in *Disput. ad Process.* 4. thes. I. n. 6. LAVTERBACH in *Coll. th. pr.* lib. 5. tit. 1. §. 57. FRANZKIVM in *Comment. ad Pand.* lib. 5. tit. 1. n. 8. feqq. COCH in *Prax. for. germ.* P. I. c. 2. §. 2. feqq. 10. HENR. BOETTICHER *diff. de foro ex alterius persona competente.* Helmstad. 1694.

rius persona, forum fortiuntur, referendum esse *heredem*; sed quando, & quibus in casibus hoc obtineat, largissimam nobis praebet disputandi materiam.

§. IV.

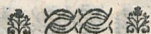
HERES.

HERES termino *generatim* sumto, est *successor in uniuersum ius transitorium, quod defunctus habuit a*. Quem vero lex ipsa *civilis* ad hereditatem vocabat, speciatim & *proprie* dicebatur *heres*; cum e contra is, qui *Praetoris* edicto, aut *Constitutione* Principis, callida *Praetoris* consilia sequentis & vocabulo *bonorum possessionis*, ad aulam popularem se accommodando, utentis, ad hereditatem vocabatur, appellatus est *bonorum possessor b*). Sub herede ergo *uniuersalem*

B 2

a) VICAT in *Vocabul. iuris* vtriusque v. heres.

b) Non alienum erit ab hoc loco, pauca de definitione, & vera differentia *bonorum possessionis edictalis & decretalis* adferre, quoniam, mea ex sententia, *communis doctrina* a vero ablu- dit. Putant vulgo definitionem *VLPiani* in l. 3. §. 2. D. de *bonorum possessionibus*, quod sit *ius perseguendi, retinendique patrimonii, siue rei, quae cuiusque, cum moritur, fuit*, esse definitionem *bonorum possessionis in genere*, ideoque statuunt, in quacunque *bonorum possessione* dari verum *ius hereditarium*, quoad effectum, licet non quoad nomen, ideoque *ius hereditarium*, quod ex iure *civilis* descendit, & *bonorum possessionem*; tantum differre quoad causam efficien- tem.

lem intelligimus successorem, qui vel hereditatem
obtinet *immediate*, nulla scilicet ab alio facta restitucio-

tem. Et quum bonorum possessio in *edictalem* & *decretalem*
diuidatur, rem ita concipiendam esse arbitrantur, vt si sine
causae cognitione detur, *edictalis*, si vero causa cognita con-
cedatur, *decretalis* sit bonorum possessio. Ita ad vnum omnes,
vid. *ill.* NETTELBLADT in *system. iurispud. positiu.* T. II.
§. 788. *Ill.* HELLFELD in *iurispud. forensi* lib. 37. tit. I.
§. 1598. & 1601. *Excell.* MADIHN in *Institut. iur. ciuil.*
lib. 2. tit. 15. §. 270. seqq. Sed, aut omnia me fallunt,
aut haec vera non sunt. Liceat igitur meam proferre
sententiam. *Primo*: definitionem VLPiani supra rela-
tam de sola bonorum possessione *edictali* accipiendam esse
puto. *Secundo*: in titulo Institutionum & Digestorum de
bonorum possessionibus, & de *possessoria hereditatis petitione* pri-
mario, & fere tantum de B. P. *edictali*, agi conicio, vid.
modo §. 2. *Inst. de P. Rem* igitur sic concipiendam esse reor.
Bonorum possessio in genere est ius, quod praetor, lexue noua ad
praetoris similitudinem in hereditatem concedit, iure ciuili inco-
gnitum. (Verb. *incognitum* ipse Imperator IVSTINIANVS
vult in pr. I. de B. P.) Nunc hoc ius vel iuri hereditario
ciuili quoad effectum est simile, ideoque ab eo nomine tan-
tum differt, (quia heres, hereditas, ius hereditarium, le-
gis erant nomina, Praetor autem legem facere nequit §. 2.
I. de B. P.) vel quia tantum, vsque dum id, quod in du-
bio haeret, eo vacare desinat, hereditatis possessio, ex prae-
sumpto iure hereditario ad effectum alimenta ex hereditate
percipiendi, conceditur. Si prius *edictalis*, & si posterior
decretalis erat bonorum possessio. Igitur *primo* definitio, quae
vulgo

ne, vel mediante restitutione ab alio facienda; si prius heres dicitur *directus*, si posterius heres *fideicommissarius*

B 3 riuus

vulgo de B. P. in genere datur, valet tantum de *edictali*; secundo bonorum tantum possessio *edictalis* tribuit *verum ius hereditarium*, non autem *decretalis*. Per abstractionem veritas harum definitionum euinci potest. Dicunt omnes, *decretalis* esse duas species, scil. ex *edicto Carboniano*, & *ventris nomine*. In vtraque autem *verum ius hereditarium* non conceditur: nam si postea impubes, cui status & hereditatis controuersia mota est, spurius esse probatur, praetor illi amplius non adfuit. Eodemque modo res se habet quoad bonorum possessionem *decretalem ventris nomine*. Nec legibus destituimur, sententiam nostram corroborantes, vide modo l. 3. §. 13. l. 5. §. 1. de *edicto Carboniano*, & *tot. tit. de ventre in possessionem mittendo*. E contra in B. P. *edictali* conceditur *verum ius hereditarium* etiam illis personis, quibus ex iure civili notorie nullum competeat. Deinde differentia specifica, quae in causae cognitione & decreto ponitur, plane ad essentiam non pertinet, nec rem dilucide explicat. Etenim & in *edictali* B. P. *decreto* opus aliquando fuit, vt si pupillus, tutorem non habens, petebat B. P. *edictalem* l. 18. §. 4. C. de *iure deliber.* l. 7. C. qui *admitti ad bonor. poss.* aut olim *furius* l. 2. §. 11. D. ad *SC. Ferrull.* l. 7. §. 3. C. de *curat. furios.* Hoc quidem *verum*, in *decretali* B. P. semper interuenisse decretum, sed hoc ideo fiebat, quia si contradictor non occurrebat, decretum atque haec B. P. *decretalis*, tunc saltem necessaria, si lis impuberi, vel ventri intendatur, cessabat. l. 6. §. 3. D. de *Carbon. edicto*, l. 1. §. 14. de *ventre in possessionem mitt.* Itaque aut B. P. quae dabatur ex *edicto Carboniano*, & ad exemplum

rius *uniuersalis*, quem BERGERVS *aliquae c)* diuidunt iterum, in *uniuersalem* & *particularem*. Excludimus ergo fideicommissarium *singularem*, qui heredis nomine venire nequit, utpote secundum constitutiones IVSTINIANI *legatario* in omnibus similis *d)*. Hoc annotasse opus est, quod quae in hac commentatione de herede dicentur, tam ad *directum* quam *fideicommissarium* scil. *uniuersalem particularemue*, tam ad heredem, quam ad *bonorum possessorem* regulariter adplicanda sunt, nisi disparitas rationis contrarium aliquando suadeat.

Nota. Heredem sumi, vel pro persona *physica*, vel pro persona *moralis*. Plures personae physicae constituere possunt unam personam *moralem*, ergo & plures personae physicae

plum edicti Carboniani ex *edicto de ventre in possessionem mittendo*, non sunt species B. P. *decretalis*, aut falsa est communis doctrina, & vulgares definitiones contradictionem inuoluunt. Inter innumeros, quos etiam Doctores, unicum nec tamen omni ex parte consentientem, & in eo praecipue, quod definitionem B. P. *legalem*, pro definitione generis adsumat, lapsum, reperire licuit, VERICVM HVBERTVM in *Praelect.* ad D. lib. 37. tit. 1. §. 3. & in *Positiv. iuris* eod. tit. §. 10. Integram B. P. doctrinam eiusque usum hodiernum ex professo exponet MAGNIF. DN. PRAESSES in *singulari*, mox prelo subiiciendo, libello.

c) In *Oeconom. iuris* lib. 2. tit. 4. §. 32. n. I. confer. *ill.* IOACH. ERDM. SCHMIDT in *diff. de fideicommiss. quae alienari possunt & non possunt*. §. 9. n. I.

d) §. 3. *Inst. de legat. l. 2. C. comm. de legatis & fideicom.*

ficae simul hereditatem obtinere possunt; per consequens plures quis potest habere heredes physice sumtos, & vnum tantum heredem moraliter acceptum. Quae ideo inter se non pugnant.

§. V.

FORVM HEREDIS GENERATIM.

VT vero nunc ad rem principalem propius accedamus, & vt disputatio nostra ordine procedat, iam e re erit, singula generatim disponere, vt, quid quouis in loco tractandum veniat, statim in ingressu perspici queat. Fingamus *Meuium*, qui heres *Titii* est, esse conueniendum: tunc vel actio nobis contra illum sub respectu heredis, vel sine hoc respectu competit; si *priorem* casum sumimus, vel actio contra defunctum *Titium* iam fuit radicata, a) i. e. ius nobis iam quaesitum est contra defunctum; vel actio contra defunctum nondum fuit radicata, i. e. obligatio initium sumsit a persona heredis.

§. VI.

FORVM HEREDIS IN ACTIONIBVS CONTRA EVM SINE RESPECTV, QVOD SIT HERES, COMPETENTIBVS.

IN Eiusmodi sane actionibus, quae contra heredem, *non qua talem, sed sine illo plane respectu* alicui

a) Vti loquuntur BARBOSA, LAVTERBACHIYS, *alique*, locis infra excitandis.

cui competunt, nullam fori defuncti, *qua talis a*), habendam esse rationem, sed forum secundum principia iuris aduersus heredem, per se & absque hac qualitate competens, eligendum esse, de eo dubitare nihil nos patitur *b*). Idem etiam de *realibus* in res hereditarias competentibus, & contra defunctum iam radicatis actionibus, adfirmari posse censeo. Licet enim hae actiones etiam contra defunctum, qui has res possedit, institui potuissent, id tamen nil refert cum eiusmodi actiones instituantur contra heredem, *non qua talem*, sed qua praesentem rei possessorem *c*). Ideoque eiusmodi actio realis contra *unum ex pluribus* heredibus, qui *possidet rem*, recte instituitur, nec exceptio *plurium heredum* locum habet *d*). Simili ratione libellus actionis realis contra heredem absque mentione *possessionis* conceptus, vitio laborat, meritoque reiiciendus est *e*).

§. VII:

- a) Certe enim, si heres idem cum defuncto iam *per se* habuit domicilii forum, nullum plane est dubium, quin ibi conueniri possit. IO. GOTTFR. SCHAVMBURG in *Compend. iur. Digest.* lib. 5. tit. 1. §. 27.
- b) IAC. FRID. LVDOVICI in *Doctrina Pandect.* lib. 5. tit. 1. §. 15.
- c) l. 42. l. 51. l. 52. D. de *Rei vindicat.*
- d) l. 55. D. de *rei vind.*
- e) IOAN. OLDENDORP in *Progymn. action. forens.* Class. 3. act. 2. n. 5. p. m. 294. IVST. HENNING. BOEHMER de *Action.* S. 2. c. 2. §. 8.

§. VII.

FORVM HEREDIS IN ACTIONIBVS, QVAE NON SOLVM CONTRA DEFUNCTVM IAM HVERVNT RADICATAE, VERVM ETIAM CONTRA HEREDEM, SVB RESPECTV HEREDIS, DANTVR.

QVOD vero ad eas attinet actiones, quae, tum contra defunctum iam fuere radicatae, tum *sub qualitate heredis* contra heredem dantur, primario videndum est: vtrum a defuncto iudicium iam sit acceptum, an non?

§. VIII.

SI IUDICIUM A DEFUNCTO IAM EST ACCEPTVM.

ET iam accepto quidem a defuncto iudicio, heredem, cuiuscunque demum conditionis sit a), forum sequi defuncti, adeo, vt *instantia* transeat in heredem, processusque reassumendus sit in eo statu, in quo est, omnes concedunt, nemoque est, qui

a) Sunt tamen, quod non mireris, inter *pontificios* Doctores, qui & hic *clericum* eximere cupiunt, ab alijs tamen, suae religionis consortibus, iam refutati, vid. in vtramque partem fuscè disputans P. FRANCISCVS SCHMIER in *Jurisprud. canon. civili* T. II. tr. I. c. 3. S. 6. §. 2. n. 206. seqq. HENRICVS ZOESIVS in *Comment. in ius canonicum* lib. 2. tit. 2. n. 26. ERASMVS à CHOKIER de *iurisdictione ordinarii* in *exemptos* P. 2. qu. 19. ANDR. GALL. lib. 1. obf. 37. n. 8. seqq. FRANCISCVS SCHMALZGRVÈBER in *Iure*

negare audeat b). Quis enim tam audax foret, ut apertissimis vim inferre, praesumat legibus c). Si is, IAVOLENVS scripsit d) qui Romae iudicium acceperat, decessit, heres eius, quamvis domicilium trans mare habeat, Romae tamen defendi debet: quia succedit in eius locum, a quo heres relictus est.

S. VIII.

SI IUDICIUM A DEFUNCTO NONDVM ACCEPTVM.

NONDVM vero a defuncto in eiusmodi actionibus accepto iudicio, si quaeritur: *utrum heres possit in eodem foro, quo defunctus potuisset, conveniri?* ulterius distinguendum arbitror, inter forum defuncti generale & speciale. (§. 2.)

§ X.

eccles. univ. lib. 2. tit. 2. n. 15. in f. ARNOLD. CORVINVS in iure canon. lib. 3. tit. 4. §. 7. in f. conf. IVST. HENNING. BOEHMER in I. F. P. lib. 2. tit. 2. §. 56. & ill. GEORG. LYDOV. BOEHMER in princ. iur. can. lib. 2. S. 3. tit. 6. §. 278. n. 5.

b) PETR. BARBOSA c. 1. n. 24. LAVTERBACH in *Coll. th. pract.* lib. 5. tit. 1. §. 57. & omnes, quos excitaturi sumus in sequentibus, Doctores.

e) l. 30. D. de iudiciis c. 19. X. de for. compet. clem. 2. ut lite pend.

d) l. 34. D. de iudiciis ibique BRUNNEMANNVS Inter privilegia fisci referre quidam solent, quod instantia in illum non transeat, ob l. 24. §. 7. D. soluto matrim.

S. X.

UTRUM HERES IN FORO DEFUNCTI GENERALI
CONVENIRI POSSIT? VA

FORVM defuncti *generale* hodie a) vel est fo-
rum *originis speciale* b), vel *domicilii ordinarium* vel
domicilii privilegiatum c). (§. 2.) Ergo videndum
primo est de foro *originis speciali* & *domicilii ordinario*
quia inter utrumque, in hoc passu, nulla occurrit
differentia.

C. 2. §. XI.

- a) Forum enim *originis generale* supra iam e Germaniae foris
relegatum est §. 2.
- b) Scio omnia, quae de foro *originis speciali*, tam ex iure roma-
no, quam ex iure germanico, à MEIERO in *Collegio Argent.*,
FRANZIO, LAVTERBACHIO, TITIO, STRYKIO,
HVBBERO, SCHILTERO, VOETIO, NOODTIO, HEL-
NECCIO, & centum aliis, in diuersas partes dici solent.
Interim hunc scopulum offendere necessitas iam nulla nos
vrget. Hoc saltem addere liceat, me adsumere, ut de-
functus in foro *originis speciali* usque ad mortem substi-
terit, nec *domicilii* forum sibi parauerit. Adquisito enim
foro *domicilii* forum *originis speciale* quoad iurisdictionis
competentiam expirare, vno ore omnes hodie fatentur.
- c) e. g. clericorum, ciuium academicorum forum privilegia-
tum §. 2.

§. XI.

ET QUIDEM IN DEFUNCTI FORO ORIGINIS SPECIALI
AUT DOMICILII ORDINARIO?

AT enimvero vehementissima est inter Doctores disceptatio, *utrum actiones, contra defunctum iam radicatae, & contra heredem, sub hac qualitate, competentes, in quibus tamen cum defuncto iudicium nondum est acceptum, in foro defuncti originis speciali, aut domicilii ordinario recte queant institui?* Proponam ergo varias Ictorum de hac quaestione opiniones, & meam tandem qualemcunque subiiciam sententiam.

§. XII.

OPINIO EORVM, QUI SIMPLICITER ID

ADFERMAN T.

NON immerito primum illi Doctores occupant locum, asserentes, posse heredem in foro domicilii defuncti actionibus contra defunctum radicatis, & contra heredem, *qua talem*, competentibus, conueniri, licet heres proprium domicilium ibi non habeat, nec ibi reperiat, nec bona possideat; adeo, ut nullam ipsius heredis obftet fori privilegium; ideoque & clericum laici successorem in his actionibus iudicis secularis iurisdictionem agnoscere oporteat. Familiam ducit, locupletissimus huius sententiae

propugnator, PETRVS BARBOSA ^{a)}), quem sequuntur WOLFG. ADAM LAUTERBACH ^{b)}), GEORG. FRANZKIVS ^{c)}), FERDIN. VASQVIVS ^{d)}), ILICO VMMIVS ^{e)}), HVG. DONELLVS ^{f)}), HENRICVS HAHNIVS ^{g)}), CHRIST. HENR. FREIESLEBEN ^{h)}), IO. EMERICVS A ROSBACH ^{hh)}). Arcem causae suae ponunt in l. 19. pr. D. de iudiciis, quae huius est tenoris: *Heres absens ibi defendendus est, ubi defunctus debuit, & conveniendus, si ibi inveniatur NVLLOQVE suo proprio privilegio excusatur.* Deinde provocant ad l. 177. pr. de R. I. *qui in ius, dominium vel alterius succedit, iure eius uti debet.* Addunt insuper, heredem defuncti personam repraesentare, atque ex

C 3

huius

^{a)} in Commentario ad interpretationem tituli D. de iudiciis edito à PETRO BARBOSA de LVNA, Francof. 1729. fol. pag. 293. seq.

^{b)} in Collegio theor. pract. lib. 5. tit. 1. §. 57. IDEM in diff. de domicilio, quae extat in Vol. II. dissert. n. 72. thes. 70. seqq.

^{c)} in Comment. in Dig. lib. 5. tit. 1. n. 9. seq.

^{d)} de Success. T. I. §. 22. n. 7.

^{e)} in Disput. ad process. iudicial. 4. th. 1. n. 6.

^{f)} in Comment. de iure civili lib. 17. c. II.

^{g)} in notis ad WESENDEC. lib. 5. tit. 1. n. 16.

^{h)} in SCHÜZIO Ill. tit. de iudiciis T. I. pag. 104. & T. II. p. 354. not. 1679.

^{hh)} in Process. iudic. tit. 1. n. 68.

huius persona defuncti obligationem neque mutari, neque creditorum conditionem, qui defunctum in illo foro conueniri potuissent, deteriorem fieri posse, quoniam, vt censuit PAVLLVS ⁱ), *ex persona hereditum conditio obligationis non immutatur*, interim creditoribus hereditariis non tantum actiones, sed etiam ius in loco, in quo defunctus domicilium habuit, easdem exercendi, & in iudicium deducendi esse quaesitum; denique vrgent rationem decisionis l. 34. D. de iudiciis, in eo positam; *quia succedit in eius locum, a quo heres relictus est*, quae in heredem, nondum accepto etiam a defuncto iudicio, quadraret; per consequens, eandem legis decisionem in vtroque casu statuendam esse. Suppeditabimus nos quoque, ne vlllo modo suspecti videamur, corroborandae huius sententiae gratia, argumentum ex l. 2. C. de iurisdictione *iuris ordinem conuerti postulas, vt non actor rei forum, sed reus actoris sequatur: nam ubi domicilium reus habet, VEL TEMPORE CONTRACTVS HABVIT, LICET HOC POSTEA TRANSTVLERIT, ibi tantum eum conueniri oportet.* Ex qua lege omnino videtur consequi, ne ipsum quidem defunctum in praeiudicium creditoris potuisse mutare domicilium, sed potius forum domicilii, quod debitor tempore contractae obligationis habuit, semper manere competens, idemque ergo

i) in l. 2. §. 2. De de V. O.

ergo eo magis in herede valere. Nec diffitemur, tum praeclarissimos ICros verba huius legis, prout iacent, accipienda esse, defendisse *k)* tum secundum literam huius legis iudicasse *summum tribunal Cellense*, referente *Perill. FRID. ESAIA PVFENDORF l)*, quia tamen, quod mirum nos omnino habet, huius legis nullam plane mentionem fecit.

§. XIII.

OPINIO EORVM, QVI PRIOREM SENTENTIAM LIMITANT: NISI HERES FORI PRIVILEGIO GAUDEAT IN CORPORE IVRIS CLAUSO.

SVNT vero alii, priorem quidem sententiam pro *regula* adgnoscentes, afferentes tamen, eam limitationem pati: *si heres gaudeat tali fori praescriptione, quae in iure expressa esset*, aut, vt loqui amant, *si heres fori privilegium in corpore iuris clausum habeat*, e. g. clericus. Tam alias etiam, praesertim in *regno Pontificis*, haec opinio egit radices, vt ipse *PETRVS BARBOSAA)*, huic licet non adhaerens sententiae, non diffiteatur tamen, receptam eam esse a *Legistis & Canonistis, clericum* here-

k) FRANCISCVS DVARENVS in *Comment.* in tit. de *Iudiciis.* Operum pag. 167. HENR. de COCCEII in *diff. de fundata in territorio, & plurium locorum concurrente potestate* tit. 4. §. 8. IO. GOTTL. HEINECCIUS in *elem. iuris civilis sec. Ord. Pand.* lib. 5. tit. 1. §. 31. not. * n. 2.

l) in *Observat. iur. univers.* T. II. obs. 149.

a) c. l. n. 114.

heredem non posse conueniri coram iudice *seculari*; coram quo tamen poterat defunctus conueniri. Adstipulantur huic sententiae CARDINALIS DE LVCAA a), ERASMVS A CHOKIER b), HENRICVS ZOESIVS c), TOBIAS PAVRMEISTER A KOCHSTET d), ANDREAS GAILIVS e) PETRVS COSTALIVS f), P. FRANCISCVS SCHMIEB g). Rationes adferunt sequentes. *Prima*: heredem quidem secundum l. 19. pr. D. de *iudiciis* continendum esse in loco, in quo defunctus debuit, non autem in illa lege dici, quod coram eodem iudice teneatur respondere, ideoque clericum heredem contineri quidem posse in eodem loco, in quo defunctus debuit, attamen coram iudice illius loci *ecclesiastico*, non vero *seculari*; quoniam clericus ab huius iurisdictione omnino sit exem-

- aa) qui hanc opinionem in toto orbe catholico receptam esse tradit in *rr. de iurisdic. disc.* 48. n. 117.
- b) in *rr. de iurisdictione ordin. in exemptos* P. 2. qu. 18. P. 4. q. 46. n. 5.
- c) in *Comment. in ius canon. uniuers.* lib. 2. tit. 2. n. 27. & in *Comment. ad Digesta* lib. 5. tit. 1. n. 72. in f.
- d) de *iurisdictione imp. rom.* lib. 2. c. 4. n. 92. seq.
- e) in *Observat.* lib. 1. obs. 37. n. 10.
- f) in *Aduersariis ad Pandectas* ad l. 19. D. de *iudiciis* P. 2. P. 171.
- g) in *Iurisprud. canon. civili* T. II. tit. 1. c. 6. §. 2. n. 204. seq. & plures ab eo excitati *Canonistae*.

exemptus. *Secunda*: litem contra clericum inchoari ex causa quidem defuncti, nomine tamen proprio se defendentem, cuius ideo inspicienda qualitas. *Tertia*: in dicta lege intelligi *proprium* & speciale heredis priuilegium, non vero fori priuilegium *commune* & in corpore iuris clausum, utpote quod ob excellentiam & exuberationem suam sub generali dispositione non comprehendatur: quoties enim lege vel statuto priuilegium tolleretur hoc modo: *non obstante*, intelligi, nisi sit iure consignatum. Et ita interpretanda esse verba *VLPIANI*: *nulloque suo PROPRIO priuilegio excusatur*.

§. XIII.

OPINIO EORVM QVI, PRAESENTE IN FORO DOMICILII DEFUNCTI HEREDE, IBI EVM CONVENIRI POSSE STATVNT.

IDEM quoque Doctores, *ZOESIVS*, *COSTALIVS*, quibus eareus adfensum suum non denegarunt *IO. BRVNNEMANNVS* *a)*, & *IOAN. VOETIVS* *b)*, heredis, nullo fori priuilegio in corpore iuris clauso gaudentis, *praesentiam* tamen in foro domicilii defuncti exigunt, si quis eum in foro illo conuenire velit. Praecipue huc pertinet, quae silentio
D inuol-

a) in *Comment. ad Pandect.* ad l. 19. D. de iudiciis n. 4.

b) in *compendio iuris pandect.* lib. 5. tit. 1. §. 19. à se ipso tamen dissentiens vid. §. 16.

inuoluenda non est, opinio acutissimi I Cti IO. HENR. N. D. de BERGER C), quam his proposuit verbis: *Huc referenda est quaestio. Vtrum heres, lite cum defuncto nondum coepta, in eiusdem defuncti foro conueniri possit? D. D. communititer aiunt. Quae quidem sententia sic accipienda est: modo heres in foro defuncti reperiat: ita ut ad eum citatio immediate peruenire possit. Alioquin absens in eodem foro stare non aliter debeat, quam 1) lite contra defunctum coepta 2) citatione in subsidium i. e. per requisitionem ordinarii magistratus facta. Quod si tum non defendatur heres, actor in possessionem bonorum hereditariorum mittetur. Ita enim VLPPIANVS l. 19. pr. de iud. heres absens ibi (lite aduersus defunctum coepta) defendendus est, ubi defunctus debuit, & conueniendus, si ibi inueniatur. Et IAVOLENVS l. 34. eod. si is, qui Romae iudicium acceperat, decessit: heres eius, quamvis domicilium trans mare habet, Romae tamen defendi debet: quia succedit in eius locum, a quo heres relictus est. VLPPIANVS duos casus distinguit: alterum, cum lis sit cum defuncto coepta; alterum, ubi lis nondum coepta sit. Priore ait, heredem, quamvis absens sit, in foro defuncti defendendum esse. Enimuero casum, quem dixi, aperte non exprimit VLPPIANVS: quin tamen de eo senserit, ideo dubitandum non est, quod IAVOLENVS l. seq. 34. lucide eundem prae-*

(c) in *Suppl. ad E. D. F. P. I.* p. 19. & in *Oec. Iur.* lib. 4. tit. 4. §. 3.

praefruat verbis: si is, qui Romae iudicium acceperat, & praeterea verbo: defendi, pariter utatur: ut indicet, sibi cum VLPIANO in eodem quidem capite convenire. Posteriori casu VLPIANVS conceptis verbis tradit, tum demum heredem in foro defuncti conveniendum esse, si quidem ibi inveniatur: &c.

§. XV.

OPINIO EORVM, QVI HEREDEM IN FORO DOMICILII DEFUNCTI TUNC CONVENIRI POSSE PVTANT, SI HEREDITAS ADHVC INDIVISA SIT.

DANTVR alii eximiae eruditionis Doctores, qui heredem in foro domicilii defuncti tunc conveniri posse statuunt, si hereditas adhuc indivisa sit. Hanc in sententiam eunt SAMVEL STRYK^{a)}, IO. GEORG. FLECK^{b)}, IAC. FRID. LVDOVICIC^{c)}, EPHRAIM GERHARD^{d)}, IOH. GOTTF. SCHAVM-

D 2

- a) in *Notis ad LAVTERBACH.* p. 196.
- b) in *Bibliothec. iur. civil.* lib. 5. tit. 10. §. 41.
- c) in *doctrina pandectarum* lib. 5. tit. 1. §. 15. & in *der Einleitung zum Consistorial-Proceß*, Cap. 5. §. 6.
- d) in *delineat. iur. civil.* lib. 5. tit. 1. §. 74.
- e) in *Compend. iur. Digest.* lib. 5. tit. 1. §. 27.

SCHAVMBVRGE) III. IO. AVG. HELLFELD f):
Pro stabilienda hac sententia allegant l. 19. pr. & 34.
D. de iudiciis.

§. XVI.

OPINIO EORVM, QVI HEREDEM IN FORO DOMICILII DEFVNCTI, IVDICIO A DEFVNCTO NONDV M ACCEPPTO CONVENIRI POSSE PLANE NEGANT.

PLVRIVM & praesertim recentiorum Doctorem applausum méruit ea grauiissimorum Ictorum sententia, qui *iudicio nondum a defuncto accepto* in foro domicilii defuncti heredem, licet ibi vel maxime praesens sit, aut bona possideat, aut etiam hereditas adhuc indiuisa sit, conueniri posse plane negant, & prooemium l. 19. D. de iudiciis ex l. 34. eod. interpretandum, atque de casu, accepti iam a defuncto iudicii, intelligendum esse contendunt. Subscribunt huic sententiae GEORG. ADAM. STRVVIUS a), PETRVS MÜLLERVS b), NIC. CHRIST. L. B. de

f) in *Iurisprud. forensi*, lib. 5. tit. 1. §. 514.

a) in *Syntagm. iur. civil.* Exercit. 9. thes. 36.

b) in *Addition. ad Strum.* cit. thes.

de LYNKER c), GEORG. BEYER d), GEORG. ENGELBRECHTE), IOAN. VOETIVS f), vide tamen §. 20. IOH. BALTHAS. a WERNHERG), CHRIST. GOTTL. WOLFF h), IOH. GOTTL. HEINECIVSI i), IVST. HENNING. BOEHMER k), IOH. IOACH. SCHOEPPER l). Argumenta sunt haec: Domicilii tum constitutionem, tum continuationem, a voluntate hominis pendere; esse quid personale, ac morte personae evanescere, quia morte cessat voluntas, ac per id etiam tolluntur ea, quae ab illa pependerit voluntate, ideoque domicilium ad heredem non transire, nec creditores ius quaesitum habere defunctum in domicilio suo conueniendi, cum defunctus absque creditorum suorum consensu domicilium suum mutare potuerit, vt creditores, si defunctum in loco domicilii voluissent conuenire, coacti

D 3

- e) in *Analect. ad Struuium*, p. 97.
d) in *Posit. ad Pand.* lib. 5. tit. 1. pos. 116.
e) in *Compend. Iurisprud.* lib. 5. tit. 1. §. 12.
f) in *Comment. ad Pand.* lib. 5. tit. 1. §. 102.
g) in *Obf. for. T. I. P. I.* in *suppl. nou.* ad *Obf.* 305. n. 30.
h) in *Syntag. iur. eccles.* P. 1. p. 495. seq.
i) in *Elem. Iur. cin. sec. Ord. Pand.* lib. 5. tit. 1. §. 31.
k) in *Intrad. in ius Dig.* lib. 5. tit. 1. §. 23.
l) in *Synopsi iur. priuat.* lib. 5. tit. 11. 31.

coaeti fuerint, in nouo domicilio conuenire eundem; denique repugnantiam inter leges non statuendam, sed obscuriorem ex clariori, proin l. 19. pr. ex l. 34. D. de iudiciis explicandam esse.

§. XVII.

OPINIO SINGULARIS GERARDI NOODT.

RESTAT adhuc singularis plane, & a nemine, quantum equidem scio, adoptata opinio GERARDI NOODT ^{a)}, quam, ne aliam *Viro summo* adfixisse videar, ipsismet eius verbis referam: *Atque ita est: vnusquisque potest in loco priuati domicili, tam absens, quam praesens, conueniri: nec minus debet ibi conuentus, defendi: alibi non debet: nisi sit heres: nam is a creditoribus hereditariis eo in loco, in quo defunctus conueniri ac defendi debet, licet ipse domicilium ibi non habeat, quam enim succedat in defuncti locum: an habet, cur declinet eius forum, si malit suum? non habet, si nullo eius proprio priuilegio excusetur. l. 19. l. 34. l. 45. D. h. t.*

§. XVIII.

OPINIO NOSTRA.

SI nunc, enarratis hucusque variis Iurisconsultorum de hac vexatissima quaestione opinionibus, & nobis

^{a)} in *Commentario ad Digesta*, lib. 5. tit. 1. p. 153. edit. Oper. Lugduni Bataui, 1735.

nobis nunc, quaenam nostra sit sententia, dicere licet, eorum sententiam; qui; quod heres in foro defuncti domicilii actionibus contra defunctum iam radicatis, & contra heredem, sub qualitate heredis, competentibus conueniri nequeat, defendunt, nobis videri veriore[m], iurisque principiis magis consentaneam diffiteri plane non possumus. Cuius sententiae, ne quis in sola verba eam defendentium nos iurasse putet, *primo* argumenta, ab aliis iam prolata (vid. §. 16.), strictim attingemus, & quantum in nobis est, exornare magis & firmare studebimus, *secundo* fundamenta contrariarum opinionum confutare allaborabimus.

§. XVIII.

CVIVS RATIONES EXPONVNTVR.

ESSE forum domicilii personale quid, morte expirans, & ad heredem non transiens, nemo negat, sed vno omnes ore fatentur *a*). Exinde vero sequi mihi videtur, heredem quoad domicilium non esse vnam personam cum defuncto habendam. Et enim heres personam defuncti repraesentat, quia in eius iura succedit, ergo eatenus tantum eum repraesentat, quatenus eius successor est, at in forum domicilii heres non succedit, ergo & quoad forum domici-

a) Ipse EAVTERBACHIVS hoc fatetur in *cit. diff. th.* 70.
PVEENDORF *Obs. iur. vniuers.* T. III. obs. 156. §. I.

micilii heres defunctum non repraesentat, nec eadem cum illo persona est. Deinde mutare vnumquemque domicilium suo arbitrio posse, ita ut iurisdictioni desinat in posterum esse subiectus, iterum fere omnes largiuntur *b)*, quo etiam respectu *domicilii rationem temporariam esse*, PAPINIANVS observauit *c)*. Quae cum ita sint, ego quidem perspicere nequeo, qua ratione probare quis velit, creditorum hereditariorum conditionem fieri deteriorem, si heredem in foro domicilii defuncti conuenire nequeant, iisque ius in forum domicilii defuncti esse quaesitum. In id enim, quod ab arbitrio meo vnicuique pendet, ius quaesitum alteri nullo modo competere posse, persuasum mihi quidem est. Audias BERGERVM *d)* sic rationes subducentem: *Quamuis heres repraesentet personam defuncti, neque obligatio defuncti ex heredum persona mutetur, tamen intelligendum est, hic non tam facto heredis, quam casu, deteriorem fieri creditorum conditionem. Mors debitoris inter casus refertur, quos aequo animo feret creditor. Mors illa mutat personam debitoris & saepe numero actionem, quae contra vnum initio competebat, non sine insigni molestia cre-*

b) l. 31. D. ad municip. VOETIVS c. l. n. 99. ad l. 2. C. de iurisd. respondebimus §. seq.

c) in l. 17. §. II. D. ad municipal.

d) in Supplem. ad E. D. F. P. I. pag. 19.

creditoris, ita ipsomet iure scindit, ut ea contra plures, puta heredes, deinceps debeat intentari l. 6. C. famil. exciscand. Pari modo debitor, dum vixit, non prohibebatur, mutare domicilium: quamvis creditores contradixissent: utpote qui mutationem domicilii, quae omni iure permittitur, impedire non possunt, neque in veteri amplius, sed nouo domicilio aduersus debitorem experiri queunt.

§. XX.

ARGVMENTA CONTRARA CONFVTANTVR.

SED quamuis omnia haec, ex principiis iuris legitime deducta, non adeo infringere conentur Patroni contrariae opinionis *primae*; (§. 12.) *prooemio* tamen l. 19. D. de iudiciis sententiam suam imprimis muniunt. Itaque, ut hoc ipsorum e manibus torqueamus telum, omnibus contendere debemus viribus. Etenim non placet is nodum soluendi modus, dum l. 19. pr. ex l. 34. de iudiciis, explicandum, & de eo casu, si acceptum a defuncto iam fuerit iudicium accipiendum esse, aiunt. Verba enim legis: *defendere, conuenire*, eiusmodi explicationem plane non admittunt. Integram l. 19. adscribemus, vti a TAVRELLIO ex *Florentinis Pandectis* repraesentatur.

IDEM (VLPIANVS) libro *sexagesimo* ad Edictum.

E

ctum.

etum. Heres absens ibi defendendus est ubi defun-
 ctus debuit, & conueniendus, si ibi inueniatur nul-
 loque suo proprio priuilegio excusatur. §. 1. Si
 quis tutelam vel curam vel negotia vel argentariam
 vel quid aliud vnde obligatio oritur, certo loci ad-
 ministravit: & si ibi domicilium non habuit, ibi se
 debet defendere, & si non defendat neque ibi domi-
 cilium habeat, bona possideri patietur. §. 2. Pro-
 inde & si merces vendidit certo loci vel disposuit vel
 comparauit: videtur, nisi alio loci vt defenderet
 conuenit, ibidem se defendere. Num quid dicimus,
 eum qui a mercatore quid comparauit aduena, vel ei
 vendidit quem scit inde confestim profecturum, non
 oportet ibi bona possideri, sed domicilium sequi eius?
 at si quis ab eo qui tabernam vel officinam certo loci
 conductam habuit, in ea causa est vt illic conue-
 niatur? quod magis habet rationem. Nam ubi sic
 venit vt confestim discedat, quasi a viatore emptis,
 vel eo qui transuehebatur, vel eo qui ΠΑΡΑΠΛΕΙ,
 emit: durissimum est quotquot locis quis nauigans
 vel iter faciens delatus est, tot locis se defendi.
 At si quo constitit, non dico iure domicilii, sed ta-
 bernulam, pergulam, horreum, armarium, offi-
 cinam conduxit, ibique distraxit, egit: defendere se
 eo loci debet. §. 3. Apud Labeonem quaeritur,
 si homo prouincialis seruum institorem vendendarum
 mercium gratia Romae habeat, quod cum eo seruo
 con-

contractum est, ita habendum atque si cum domino contractum sit, quare ibi se debeat defendere. §. 4. Illud sciendum est, eum qui ita fuit obligatus et in Italia solueret, si in provincia habuit domicilium, utriusque posse conueniri & hic & ibi, & ita & Iuliano & multis aliis videtur.

Lectio recta proba, nec a quoquam sollicitata est, quamuis L. CHARONDASA) & DIONYSIVS GOTHOFREDVS b) varia in hanc rem annotauerint. Sed, vt inoffenso pede interpretanda hac lege procedere queamus, praemittenda est elegans FRANCISCI DVARENIC) obseruatio: sed cur mentio defensionis fit in dicta lege, haeres absens, cur non dicit, ubi conueniendus est, haeres, ibi aduersus eum agendum esse? Ego animaduerti hunc locum desumptum esse ex Commentario VLPiani ad edictum de in possessionem mittendo D. ex quibus causis in possessionem eatur, nam inscriptio huius legis id aperte ostendit, quae habet ex libro 69. ad edictum. Eandem enim inscriptionem inuenio in l. 8. D. ex quibus causis in possessionem eatur, ubi exstat edictum quod interpretatur VLPIANVS, vt si non defendatur reus absens, mittatur in possessionem aduersarius

E 2

rus

- a) In Corpore iuris ab ipso edito ad h. l.
b) in Notis ad h. l.
c) c. l. p. 167. Adnotauit & hanc obseruationem CHARONDAS ad l. 19. conf. ABRAH. WIELING in Ipridria restit. p. 285.

ruius bonorum eius, qui abest: si defendatur recte boni viri arbitrio non pati hanc coercionem. Totus hic ergo locus ex VLPIANO sumtus est, ad edictum de in possessionem mittendo, quod propositum fuit aduersus absentes: quia tamen ad praesentes etiam pertinet, visum est TRIBONIANO caput hoc, haeres absens, collocare etiam sub titulo: ubi quis agere vel conueniri debeat. - - Deinde eam fouemus sententiam: Iure Pandectarum d) forum contractus non aliter fuisse competens, quam si debitor ibi inueniatur, aut bona ibi habeat, in quae possit, eo absente, iudicis auctoritate missio impetrari. Saltim in iure canonico e) fundata, & in praxi f) recepta est, haec opinio. Interim nec de iure

d) quidquid demum sit de iure Nouellarum vid. Non. 69. c. 1.
 e) C. 1. de foro compet. in 6. ENGEL in Coll. iur. can. lib. 2. tit. 2. n. 23. seq. SCHMALZGRUEBER c. 1. n. 30. seq. KOENIG c. 1. n. 34. seq.

f) Consuli possunt de foro contractus omnes Doctores, qui vel ad tit. Decretalium de foro competenti, vel ad tit. D. de iudiciis commentati sunt: videantur tamen prae ceteris, STRYK, STRVVIUS, LAVTERBACH, SCHMIER, ZOESIVS, VOETIVS, HVBER, COCCII in Iure Controverso, lib. 5. tit. 1. qu. 15. FRANZKIVS Resol. lib. 3. resol. 11. TITIVS in Iur. priuat. lib. 8. c. 11. §. 15. LEYSER, IVST. HEN. BOEHMER in Consult. & Decis. T. H. P. I. decis. 156. n. 11. 21. GEORG. MELCH. de LVDOLF in Obs. for. P. I. obs. 15. ill. FRID. ESAL. FVFFENDORF in Obs. T. II. obs. 149.

iure canonico nec de praxi iam sermo est. Redeamus ergo ad textum, ex *ipsis fontibus* explicandum, & non adeo difficile erit probatu, *VLPIANVM* non solum in *tota lege* nostra, sed speciatim etiam, & primario in *prooemio legis* nostrae digitum in forum *contractus* defuncti habuisse intentum g). Perpendamus integram legem, quoniam, iudice *CELSO* h), inciuile est, nisi *tota lege perspecta*, una aliqua eius *particula eius* proposita, iudicare, vel respondere; & antecedentia ex subsequentiis explicationem accipiunt.

E 3

Heres

g) Subobscurae huic interpretationi adstipulantur, prooemium l. 19. ad forum contractus tantum adplicantes, *GLOSSATOR*. ad pr. l. 19. D. de iudiciis *BENED. CARPZOVIVS* in *Process.* tit. 3. art. 2. n. 18. 63. 10. *ZANGER* de except. c. l. n. 46. *IOACH. CHRIST. COCH* in *praxi* for. germ. P. I. c. 2. §. 2. Apertius vero eam tuctur *IO. VOETIVS* in *Comment. ad Pand.* lib. 5. tit. 1. n. 102. qui, quamvis relatum in §. 16. sententiam amplexus esset, nec huic tamen refragatur sententiae, ita differens: *vel etiam non inepte dixeris, non illic de loco domicilii defuncti tractari sed magis loco contractus, vel quasi; sic ut mens Iuriconsulti sit, heredem absentem: i. e. alibi domicilium fouentem, defendendum & conueniendum esse, ubi defunctus debuit, id est, ubi defunctus ad solutionem faciendam obligatus fuit, siue ibi contraxisset, siue ad eum locum destinasset contractus, alibi iniri, implementum, si modo ibi inueniatur, nulloque suo proprio privilegio excusari.*

h) in l. 24. D. de LL.

Heres absens (nam contra eum missio in bona locum habebat; praesens vero erat conueniendus) *ibi defendendus est*, (scil. contra missionem in bona) *vbi defunctus debuit*, (i. e. in foro contractus) *et conueniendus si ibi inueniatur* (scil. in foro contractus) *nulloque suo proprio privilegio excusatur*. Subiicit *VLPIANVS*, vt eo melius intelligi queat, quoniam in loco forum contractus sit, exempla plura; denique addit, ex contractibus etiam agi posse in foro domicilii debitoris. Vt vero omnem euellam scrupulum, apertiusque probem, *VLPIANVM* in excitato prooemio de foro *contractus*, & non de foro domicilii defuncti cogitasse, sic argumentor: In foro domicilii quis conueniri potest, siue sit praesens, siue absens ⁱ⁾. Igitur, si verum esset, in prooemio nostro de foro defuncti domicilii sermonem esse, illudque in heredem, vnam cum defuncto personam repraesentantem, transire, vt in eo conueniri possit, sequeretur, vt heres ibi conueniri queat, siue absens siue praesens sit. Nunc vero *VLPIANVS* heredem ibi, vbi defunctus debuit, tunc saltim conueniri posse pronunciat, *si ibi inueniatur*. Ergo *VLPIANI* verba de foro

ⁱ⁾ *LAVTERBACH* in *diff. de domicilio* thes. 56. n. 204. *FRANZIVS* in *Comment.* lib. 5. tit. 1. §. 27. *ibique* excitati. *COCCEII* in *cir. diff.* tit. 4. §. 2. *NOODT* c. l.

foro domicilii defuncti intelligi nequeunt. Quum vero, vt antea dixi, *iure saltim Pandectarum*, forum contractus tunc sit competens, si debitor, aut ibi inueniatur, aut bona habeat, & vtrumque casum clarissime loquantur *VLPIANI* verba, sane inde conficitur, vt prooemium nostrum de vilo alio, nisi de foro defuncti *contractus*, accipi neque possit, neque debeat. Haec sufficiant hoc loco, plura enim de foro *contractus* dicemus in §. 21. Quod porro a ratione decidendi, qua *IAVOLENS* *k*) vsus est, arcesunt argumentum, (§. 12.) facile id refellitur, si dicimus, eam rationem saltim obtinere in *transitorio* ad heredem: nunc autem *instantia* tantum, non vero iudicio nondum accepto, forum *domicilii defuncti*, quia morte illius expirat, transit, ergo tantum quoad instantiam heres succedit in locum defuncti. Nec argumentum, ex l. 2. C. de *iurisd. defunctum*, (§. 12.) tanti est momenti, vt forum domicilii defuncti *inmutabile & perpetuum* reddere queat. Possit quidem dici, cit. l. 2. ad casum *contractus* restringendam esse, sed id tentare opus non est. Magis enim placet responsio *HVGONIS DONELLI*), & *IO. BRUNNEMANNI*), & verius etiam est, in illa lege sub *foro domicilii, quod quis tempore contractus habuit*, intelligi

k) in l. 34. D. de *iudiciis*.

l) c. l. lib. 17. c. 12. ibique *OSWALD HILLIGER*.

m) in Comment. ad Cod. ad cit. l. 2. n. 7. seqq.

ligendum esse, *forum contractus*, vt causa decisionis fit, non quia habuit domicilium illic, quod mutauit, sed quia contraxit, ideoque *domicilii* & *contractus* forum in vno loco concurrere, nec per verba: *vel tempore contractus habuit*, locum domicilii *prioris*, vt *talis*, intelligi. Idque probare voculam *tantum*: alias si dicta verba, alium, quam *contractus initi*, locum denotarent, sequeretur, aut non *duos* esse locos conueniendi reum, sed *tres*, contra verba rescripti: aut non posse in loco *contractus* conueniri reum, quod falsissimum. Ita vero per se corrui opinio *secunda* (§. 13.). Si vero tantisper concedimus, heredem in foro domicilii defuncti conueniri posse, is sane nullo suo proprio, ne in corpore quidem iuris clauso, *privilegio* se excusare possit. Nam vocula *nullo* omnia excludit, nec restringitur per vocem *proprio n*) quia hoc opponitur *defuncti*, & non *heredis*, privilegiis in corpore iuris clausis, quare etiam *VLPIANVS* prouide satis dixit: *suo proprio*. Neque fundamenta *tertia*e opinionis, quam ex *BERGERO* repraesentauimus (§. 14.), tanti sunt ponderis, vt subruui nequeant; quin imo, ea per antededucta facile refelli posse censeo. Neque enim, in *prima* prooemii nostri *particula* sermonem esse de lite aduersus defunctum coepta, sed *totum* prooemium de casu litis aduersus defunctum nondum coeptae, intelli-

n) DONELLVS c. l. lib. 17. c. 11.

telligendum, VLPIANVMQVE ex IAVOLENO non explicandum esse arbitror. Distinctionem inter casum litis coeptae & non coeptae gratis affingit BERGERVS VLPIANO. Nam HIC in vno eodemque casu, scil. litis aduersus defunctum non coeptae, statuit, heredem absentem defendendum, scil. contra missionem, & heredem praesentem conueniendum esse. Res in superioribus plenissime iam occupata, & satis abundeque, vt opinor, ostensum est, proecium nostrum non de foro domicilii defuncti, sed tantum de foro *contractus* accipi posse. Deinde eorum, qui, *si hereditas adhuc indiuisa sit*, heredem, in foro domicilii defuncti conueniri posse arbitrantur sententia (§. 15.), nullo solido inniti mihi videtur fundamento. *Primo* enim leges excitatae l. 19. pr. & l. 34. D. de *iudiciis* hanc sententiam plane non fulciunt. *Secundo* non video, quid in praesenti casu referat, hereditas *diuisa* sit, an *indiuisa*. Quamuis enim hereditas *incens* defuncti personam repraesentare dicatur *m*), id tamen de hereditate, qualis iam supponitur, *adita* nusquam legitur, si vel maxime etiam *indiuisa* adhuc possideatur. Nec *solum* bonorum in loco aliquo siue immobilium siue mobilium *possessio- nem* constituere domicilium, indubitati iuris est *o*).

F

Nisi

m) pr. I. de *stipul. seruar.* l. 61. pr. D. de *adq. rer. dom.*

o) l. 17. §. 13. D. ad *municipal.* WERNHER T. II. P. VII. obf. 127. P. IX. obf. 116.

Nisi eiusmodi territorium cogites, vbi, qualis in *Saxonia* viget, *Landsassatus* obtinet. Sed tunc partim, siue bona hereditaria immobilia *diuisa* sint, siue adhuc *indiuisa* possideantur, nil interest; partim, in eiusmodi territorio heres bona immobilia possidens ex *propria persona*, & non ex *persona defuncti*, forum in omnibus actionibus fortitur. Interim negandum non est, secundum *statuta* quorundam locorum *p*) heredibus fas non esse, bona hereditaria *diuidere*, aut *exportare* prius, quam debita hereditaria sint *soluta*, aut *cautio* sufficiens oblata. Nec id in dubium voco, contra heredem *extraneum*, bona hereditaria *exportare* volentem, *ceteris paribus*, reliquis scil. *accidentibus* requisitis, *arrestum* impetrari, & decerni posse. Sed quemadmodum, iniecto *arresto*, heres ex *propria persona* in loco *arrestu* forum fortitur *speciale*, ita *arrestum* non contra *quemcumque* heredem ex *quacunque* causa iure decerni potest. Sed haec diiudicanda sunt ex doctrina de *arrestis*. Denique opinio *NOODTII* (§. 17.) verba *prooemii* nostri, *nulloque suo proprio privilegio excusatur*, ita interpretantis, ac si *VELPIANVS* dicere voluisset: *heredem in foro, vbi defunctus debuit, praesentem, ibi conueniendum esse, SI NVLLO PROPRIO PRIVILEGIO EXCVSETVR, QVOD*

SI

p) quod etiam vsu fertatur in *republica patria Sueco-Halensis* idem sancitum est in *Codice legum Suecicarum*, de anno 1734. tit. de iure hered. c. 10. §. 1.

SI TALE HABEAT, EVM IBI NON POSSE CONVENIRI, valde temeraria est, & NOODTIYS circulos ICrorum eatenus conspirantes, sine idonea causa, qualem nec vllam allegare potuit, turbauit.

§. XXI.

UTRVM HERES IN DEFUNCTI FORO DOMICILII PRIVILEGIATO CONVENIRI POSSIT? (v. §. 10.)

DICTVM est de foro defuncti *originis speciali*, & *domicilii* (§. 11 - 20.). Sequitur nunc quaestio: *utrum heres eiusmodi actionibus, de quibus iam nobis est sermo (§. 7.) in defuncti foro domicilii privilegiato possit conveniri?* IAC. FRID. LVDOVICI a) omnino id fieri posse putat, si hereditas *adhuc sit indivisa*. Sed hanc sententiam, argumento eorum, quae iam in §. 20. contra LVDOVICI eiusque asseclas disputauimus, explodimus. Alii, contententes quidem heredem, fori privilegio gaudentem, nihilominus in defuncti foro domicilii ordinario conueniendum esse, tamen in contrario casu, scil. si non privilegiatus succedit tali, qui fori privilegium habuit, in alia omnia eunt. Audias modo PETR. BARBOSAM b), sic ratiocinantem: *Quod si per contrarium non privilegiatus succedat privilegiato, nihil ei proderit privilegium defuncti.*

a) In der Einleitung zum Consistorial-Proceß, Cap. 5. §. 6.

b) in cit. Comment, n. 216. seq.

functi. Et ideo heres clerici non est conueniendus coram ecclesiastico, quia istud est priuilegium concessum personae clerici, & cum per eius mortem cesset causa, propter quam fuit concessum, cessabit etiam & ipsum priuilegium. Placet sententia BARBOSAE, non vero sola a priuilegii natura desumpta ratio me mouet, ut huic adimpuler, sed ideo ad hanc accedo sententiam, quia forum domicilii priuilegiatum vicem fori domicilii ordinarii sustinet (§. 2.). Quemadmodum igitur hoc ad heredem non transit, (§. 19.) idcirco nec illud ad heredes transitorium est.

§. XXII.

VTRVM HERES IN FORO DEFUNCTI SPECIALI CONVENIRI POSSIT? (v. §. 9.)

ORDINE iam nobis se offert quaestio: *De foris defuncti specialibus, utrum heres in iis possit conueniri, nondum accepto a defuncto iudicio? Moneo in antecessum, nec forum rei sitae (vid. §. 6.) nec forum arresti contra defunctum iam impetrati, (vid. §. 8.) huc pertinere. De reliquis dici posse puto: Heres in foro defuncti speciali eodem modo conueniri potest, quo defunctus conueniri potuit, nulloque suo proprio priuilegio excusatur. Ne falsum regulae huic tribuas sensum, distinctius eam explicabo. Hoc semper suppono, actionem ipsam, in eiusmodi foro speciali instituen-*

dam,

dam, aduersus heredem dari. Deinde dixi, *eodem modo, quo defunctus.* -- Hoc ita intelligo v. c. in foro contractus defunctus conueniri non potuit, nisi ibi inueniatur, aut bona ibi habeat, (§. 19.) ergo nec contra heredem forum contractus defuncti aliter fundatum est, quam si ibi inueniatur aut bona ibi habeat. Adieci: *nulloque suo proprio priuilegio excusatur*, quae verba accipio tam de priuilegio fori *in iure expresso*, & *toti ordini communi*, quam de fori praescriptione alicuius personae *indiuidualae propriae*),

F 30A

- a) Pontificii Doctores, praesertim si ipsi sunt clerici, clericos hic iterum excipiunt, eosque e. g. in foro *seculari* contractus defuncti laici conueniri non posse aiunt, quum ne quidem clericus tutoris, curatoris, sequestri vel depositarii officium ex *commissione* iudicis *secularis* exercens, coram eodem conueniri valeat in causa illius officii. SCHMIEB cit. *libr. II. tr. I. c. 3. S. 6. §. 2. n. 228.* Vide tamen ESPEN *Oper. T. I. P. III. tit. I. c. 4. n. 29.* Certe secundum leges *pontificias* clerico integrum non est, in iudicem *secularem* siue *expresso* siue *tacite* prorogare iurisdictionem. c. 12. X. de *for. comper.* conf. LVDOVICI in *Consistorial-Proceß* cap. 5. §. 24. BOEHMER in *I. E. P. lib. 2. tit. 2. §. 62.* qui apud nos absque ratione soli-

da

nisi ex tenore privilegii apertissime aliud possit ostendi. Probo regulam ex *prooemio* l. 19. D. de *iudic.* & l. 2. C. de *irrisdict.* Haec fora specialia *immutabilia* sunt, & arbitrio defuncti non subiecerunt, ideoque hic non absurde defendi potest, creditori, e. g. in forum *contractus*, *administrationis gestae*, ius esse quaesitum, per heredem non aufe-
rendum.

§. XXIII.

FORVM HEREDIS IN ACTIONIBVS CONTRA DEFVN-
CTVM NONDVM RADICATIS (vid. §. 5.)

RESTAT quaestio, *quomam in foro eae actio-
nes institui debeant, quae contra defunctum nondum
fuerunt radicatae? e. g. interdictum quorum bono-
rum, remedium l. fin. C. de edict. Diu. Hadr. tollendo,
querela inofficiosi, hereditatis petitio, possessoria heredi-
tatis petitio, fideicommissaria hereditatis petitio, actio
familiae eriscundae, actiones intuitu fideicommissorum,*
lega-

da dissentire videtur. Apud nos enim clerico in *una alteraue* causa foro privilegiato renunciare licet, ideoque tam expresse, quam tacite fieri id potest.

legatorum, & donationum mortis causa competentium. Heredem in his actionibus forum ex propria sortiri persona manifestum est. Tria etiam hic generatim concurrere posse fora, *domicilii* scil., *rei sitae*, & *contractus*, nemo non videt. Heres enim adeundo hereditatem cum fideicommissariis & legatariis quasi contraxisse censetur ^a). Sed per singula supra relatarum actionum exempla ire, atque cuique actioni forum assignare, nec animus est, nec si esset, tempus & dissertationis limites paterentur. Leges sat multas, de foro memoratarum actionum disponentes, habemus. e. g. *tot. tit. C. ubi de possessione agi oporteat*, *tot. tit. C. ubi de hereditate agi, vel ubi heredes scripti in possessionem mitti postulare debeant*, *tot. tit. C. ubi fideicommissum peti oporteat*, l. 38. l. 50. seqq. D. de iudiciis. l. 29. §. 4. D. de inofficioso testamento. l. 47. D. de legat. 1. Praxis etiam plerumque certa esse solet, altercantibus Doctoribus solum in theoria de vero legum illarum sensu. Si varias Doctorum sententias & explicationes videri cupis, evolue modo, IG. BRUNNEMANN, DIODOR. TVL.

^a) §. 5. l. de Oblig. quae quasi ex contr. nasc. l. 1. C. comm. de legatis. l. 3. §. 3. D. quibus ex causis in poss. eatur.

TVLDEN, ANTON PEREZ, IO. IAC. WISSEN-
 BACH, SIM. PETR. GASSER in *Comment.* ad cit.
 tit. D. & Cod. PÉTRVM BARBOSAM *b)*), LV-
 DOV. GILHAVSEN *c)*), WOLFFG. AD. LAVTER-
 BACH *d)*), HERMANN VVLTEIVM *e)*), AR-
 NOLD. VINNIVM *f)*), HVGON. DONELLVM *g)*),
 IVSTVM MEIERVH *h)*), HENRIC. ZOESIVM
i)), GEORG. ADAM. STRVVIVM *k)*), HENR.
 DE COCCEII *l)*), SAMVEL DE COCCEII *m)*),
 IOACH.

b) c. l. n. 33. seqq.

c) in *arbor. iudic.* L. I. p. 2. §. I. n. 38. seqq.

d) in *coll. th. pr.* lib. 5. tit. 3. §. 30.

e) in *comment.* ad tit. C. qui sunt de iurisd. tit. 16. 17. 20.

f) in *Select. iur. quaest.* lib. I. qu. 18.

g) c. l. lib. 17. cap. 15. 17. ibique OSWALD HILLIGER.

h) in *Colleg. Argent.* lib. 5. tit. I. §. 239. seqq.

i) in *Comment.* ad *Dig.* lib. 5. tit. 3. n. 46. & in *addir.*

k) *Exercit.* 9. th. 43. ibique MÜLLER.

l) in *cit. diff.* tit. 4.

m) in *iur. contr.* lib. 5. tit. I. qu. 21.

IOACH. CHRIST. COCH *n*), VLRIC. HVBE-
RVM *o*), IO. GOTTL. HEINECCIUM *p*), BER-
NARD. SCHÖTANVM *q*), IVST. HENN. BOEH-
MER *r*); *Perill.* FRID. ESAI. PVFENDORF *s*),
& ANDR. MYLIVM, *t*).

§. XXIII.

FORVM COMPETENS, SI ACTIO COMPETIT CONTRA
PLVRES HEREDES, AVT IN PLVRES RES, EVNDEM
IYDICEM IN PRIMA SÄLTIM INSTANTIA
NON AGNOSCENTES.

DENIQVE ne omiffisse eam videamur, fal-
tim tangenda est quaestio: *quis fit iudex competens,*
si

- n*) cit. I. pag. 47. §. 19.
- o*) in *prael. ad Pand.* lib. 5. tit. I. §. 49.
- p*) in *elem. iur. civ. secund. ord.* Dig. P. II. §. 31. 36.
- q*) in *Exam. iurid.* P. II. pag. 182. seq.
- r*) in *Consultrat. & Decis.* T. II. p. I. decil. 669. n. 8. T. III. p. III. dec. 570. n. 3. seq. Resp. 601. n. 33. seqq.
- s*) in *Obs. iur. uniuers.* T. III. obs. 156. vbi de domo mortuaria.
- r*) in *diff. de competentia fori ratione rei hereditariae* Sect. II. §. II. seqq.

si contra plures vnus defuncti heredes, aut in plures res, eundem iudicem, saltim in prima instantia non agnoscences, competit actio? Quam ex doctrina continentiae causarum a) diiudicandam esse quisque, me etiam non monente, facile videt. Elegantes inuenies obseruationes apud GEORG. MELCH. DE LVDOF b), Perill. IO. VLRIC. L. B. DE CRAMER c), Perillustr. FRID. ESAI. PVFENDORF d). De casu: si heredes partim sunt clerici, partim laici, consule LVDOV. ENGEL e), GEORG. MELCH. DE

LV-

a) De continentia causarum praeter scriptores in *Bibl. Lip. Ienich.* & ab Excell. TAFINGERO in *institur. iurisprud. cam.* pag. 506. excitatos, consulendi sunt *Interpretes rit. Dig. quibus ex causis ad eund. ind. eatur.* Addantur scriptores *processus cameralis*, & *Magnif. ESTOR* in *des Reichs-Processus II. Theil* tit. I. edit. 1756.

b) in *obs. for.* P. I. Obs. 55.

c) in *obs. iur. vniuers.* T. III. obs. 798.

d) in *Obs. iur. vniuers.* T. I. obs. 153. T. II. obs. 148.

e) *cit.* l. lib. 2. tit. 2. §. 5. n. 47.

LVDOLF *f*), IAC. FRID. LVDOVICIG), IO.
BALTHAS. DE WERNHER *b*), IVST. HENN.
BOEHMER *i*).

f) *cit. obs.*

g) im *Consistorial-Proceß*, Cap. 5. §. 13.

h) in *Obs. for. T. I. P. I. obs. 305. Suppl. nou. n. 25. seqq.*

i) in *I. E. P. T. I. lib. 2. tit. 2. §. 50.*

VD
18

ULB Halle 3
007 662 947

1765, 3⁶
13

419

DISSERTATIO INAUGURALIS IURIDICA
DE

FORO HEREDIS

QVAM
EX DECRETO
ILLVSTRIS IURISCONSVLTORVM ORDINIS
PRAESIDE
MAGNIFICO ACADEMIAE RECTORE

D. IO. CHRISTOPH. KOCH

IUR. PROF. ORD. ACAD. SYND. CONSIL. AVL. HASS.
COM. PAL. CAES. ACAD. ELECT. MOG. SCIENT.
VTIL. SODAL. ORD.

PRO

LICENTIA

SVMOS IN IVRE HONORES
RITE CAPESSENDI

AD D. XXV. IVL. CIOCCCLXV.
IN AVDITORIO SOLEMNI

DEFENDET

AVCTOR

CAROLVS FRIDERICVS SEIFERHELD

HALA - SVEVVS.

Editio Secunda.

GISSAE,

APVD IOANNEM IACOBVM BRAVN, ACAD. TYPOGR.
CIOCCCLXXI.

